

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	2-й (магістерський)
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	1-й
Галузь знань	19 "Архітектура та будівництво"	Вид дисципліни	Вибіркова, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	191 "Архітектура та містобудування"	Семестр	1-й

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСОБИ ДЛЯ АРХІТЕКТУРНОЇ ПОДАЧІ

Семестр 1 (осінній, 1 вересня — 12 грудня 2026 р.)

Викладач	Філь Олександр Геннадійович, старший викладач
E-mail	fil.alex@ksada.org
Заняття	1 семестр: лекційні та практичні заняття — за розкладом
Консультації	щочетверга, 16:00, за необхідності;
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, кафедра «Архітектури» ауд. 302
Телефон	057 706-02-46, кафедра «Архітектури»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, тільки у робочі дні. Умови листування:

- у темі листа обов'язково зазначати назву дисципліни («Сучасні інформаційні засоби для архітектурної подачі»);
- у тексті листа зазначати прізвище та ім'я — анонімні листи не розглядаються;
- файли підписувати так: Прізвище студента_Завдання_1,2,3... (jpeg/pdf).

Роботи для рубіжного контролю надсилаються через платформу Classroom.

Посилання на платформу Classroom в клас «Сучасні інформаційні засоби для архітектурної подачі»: <https://classroom.google.com/c/ODc4MDM3NjQzNjk1?cjc=y4g4qb0r>

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу та підготовці практичної/методичної стратегії. За бажанням студент може запропонувати додаткові теми для опрацювання в межах загальної тематики курсу.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук) з можливістю виходу до мережі Інтернет, встановлене програмне забезпечення Adobe Photoshop або інші графічні редактори. Бажано — графічний планшет. Базові матеріали для ескізування (за потреби окремих завдань).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів магістратури компетенцій, що забезпечують уміння свідомо обирати та застосовувати сучасні інформаційні й графічні засоби для ефективної подачі архітектурно-містобудівних проєктів.

Завданнями дисципліни є:

- сформувати професійно розвинене уявлення про сучасні методи презентації архітектурно-містобудівних проєктів;
- розвинути вміння знаходити оптимальні візуальні засоби подачі відповідно до мети, аудиторії та стадії проєкту;
- поглибити навички роботи у графічних редакторах на рівні, достатньому для самостійного вирішення творчих задач;
- дослідити алгоритми створення архітектурних колажів, схем та видів з різних ракурсів (фасад, розріз, аксонометрія, вид з висоти).

У підсумку вивчення дисципліни студент повинен

знати: особливості архітектурних презентацій у сучасній практиці; критерії вибору графічної мови подачі (мінімалістична, колажна, реалістична); принципи композиції та інтеграції об'єму в середовище.

вміти: працювати у графічних редакторах на рівні створення повноцінних архітектурних колажів; обґрунтовано обирати оптимальні засоби візуалізації під конкретну задачу; вписувати архітектурний об'єм у містобудівний контекст (вулиця, вид з висоти); застосовувати набуті навички в суміжних дисциплінах і магістерській кваліфікаційній роботі.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері архітектури та містобудування, що передбачає застосування сучасних інформаційних технологій для обґрунтованого вибору засобів презентації проєктних рішень в умовах невизначеності вимог замовника/аудиторії.

ЗК02. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема — визначати найдоцільніший спосіб візуальної подачі проєкту.

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо вибору графічних і цифрових засобів презентації.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для архітектурно-містобудівного проєктування на професійному рівні.

СК15. Здатність здійснювати комп'ютерне моделювання, візуалізацію та підготовку наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів, свідомо обираючи оптимальні засоби серед доступних.

ПР07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних задач архітектури та містобудування.

ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої та комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проєктуванні.

ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проєктуванні, обираючи графічну мову, що найкраще розкриває задум проєкту.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Сучасні інформаційні засоби для архітектурної подачі» вивчається протягом 1 семестру магістратури. Обсяг аудиторного навантаження: лекційні заняття — 15 год, практичні заняття — 30 год (разом 45 год аудиторних). Структура дисципліни складається з 2-х змістових модулів. Вивчення курсу завершується екзаменаційним переглядом.

Тема	Години	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ МЕТОДИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ АРХІТЕКТУРНИХ ПРОЄКТІВ				
Тема 1. Сучасні підходи до архітектурних презентацій	2	Огляд сучасних підходів і тенденцій в архітектурній презентації; типи презентацій, поняття колажу, відмінність концептуального колажу від реалістичної візуалізації, колористика, мудборд.	Опрацювання конспекту лекцій	—
Тема 2. Створення мудборду та абстрактне колажування	4	Пошук та аналіз референсів; формування мудборду напрямку подачі; відпрацювання техніки колажу на абстрактній композиції.	Завдання 1: мудборд + абстрактне колажування	0–15
Тема 3. Методи роботи в графічних редакторах для архітектурних презентацій	2	Інтерфейс Adobe Photoshop, підготовка вихідних матеріалів, створення файлу, пошук і створення безшовних текстур, маски, смарт-об'єкти.	—	—
Тема 4. Креслення як візуальна складова презентації	8	Опрацювання одного креслення в різних техніках архітектурної подачі: мінімалістична (ч/б, стафаж), колажна текстурна, реалістична зі світлотінню.	Завдання 2: креслення в різних техніках подачі	0–15
Тема 5. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Розгортки вулиць	8	Вписання архітектурного об'єму в розгортку вулиці; узгодження масштабу й ритму забудови; варіанти подачі.	Завдання 3: розгортка вулиці з вписаним об'ємом з різними варіантами подачі.	0–15
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АРХІТЕКТУРНИЙ КОЛАЖ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ СЕРЕДОВИЩА				
Тема 6. Композиційні прийоми створення 3D-схем для розкриття ідеї проєкту	2	Композиційні принципи побудови аксонометричних 3D-схем; прийоми розкриття ідеї проєкту графічними засобами.	—	—
Тема 7. Аксонометричні схеми архітектурних об'ємів	4	Побудова аналітичних аксонометричних схем архітектурного об'єму (розкладка на зони, шари, вузли).	Завдання 4: аксонометричні схеми архітектурних об'ємів	0–15
Тема 8. Цифрові візуальні ефекти в архітектурній графіці	2	Розстановка антуражу, відображення у склі, побудова тіней, створення об'єктів у русі, інші цифрові ефекти в архітектурній графіці.	—	—

Тема 9. Постобробка рендеру	2	Вирівнювання й корекція кольору, повітряна перспектива, природні ефекти (засвіти, димка, блиск).	Завдання 5: постобробка рендеру	0–15
Тема 10. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Вид з пташиного польоту (підготовка)	6	Підготовка вихідних матеріалів: підложка місцевості, текстури покриттів, антураж у масштабі виду згори.	Завдання 6 (ч. 1): підготовка матеріалів	0–15
Тема 11. Вид з пташиного польоту (вписання об'єму)	2	Вписання архітектурного об'єму в середовище з ракурсу «bird's eye view»; масштабна та перспективна узгодженість.	Завдання 6 (ч. 2): вписання об'єму в середовище	
Тема 12. Верстка альбому виконаних робіт	1	Верстка альбому виконаних робіт Консультація щодо можливих покращень загального альбому робіт	—	—
Тема 12. Підсумковий перегляд Модуля 2	2	Підсумковий перегляд.	Завдання 6 (ч. 3): альбом виконаних робіт за семестр	0–10

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Основна форма вивчення курсу — виконання практичних завдань за темою курсу та засвоєння теоретичних знань на основі рекомендованої викладачем літератури. Метод повідомлення нових знань поєднується з практичною роботою в процесі виконання завдань. Мета запропонованих завдань — формування у студента вміння свідомо обирати й застосовувати сучасні інформаційні засоби для подачі архітектурних проєктів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковою формою контролю є екзамен. Для отримання підсумкової оцінки студент проходить рубіжні етапи поточного контролю за кожним завданням та складає екзамен.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	Диференціація (внутрішня)	ECTS
відмінно	90–100	A	A
добре	75–89	B 82–89 / C 75–81	B, C
задовільно	60–74	D 64–74 / E 60–63	D, E
незадовільно	35–59	з можливістю повторного складання	FX
незадовільно	0–34	з обов'язковим повторним вивченням	F

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Завдання / форма звітності	Бали
Завдання 1 — мудборд і абстрактний колаж	0–15

Завдання 2 — три подачі одного креслення	0–15
Завдання 3 — розгортка вулиці з вписаним об'ємом	0–15
Завдання 4 — аксонометричні 3D-схеми об'єму	0–15
Завдання 5 — постобробка рендеру / колажу	0–15
Завдання 6 — вид з пташиного польоту (3 етапи)	0–15
Альбом виконаних робіт	0–10
Разом	100

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА

На заняттях діють загальноприйняті норми поведінки вищої школи; дії, що порушують навчальний процес, не допускаються. Студент вимикає звук мобільного телефону під час занять; вітається аргументована власна думка з теми заняття.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ ТА ДЕДЛАЙНІВ

Пропуски занять без поважних причин є неприпустимими; у разі відсутності студент самостійно відпрацьовує тему. Роботи, здані з порушенням термінів без поважної причини, оцінюються на 75% від максимально можливого бала за вид діяльності.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність у ХДАДМ» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty2020.pdf>). Порушення (плагіат тощо) розглядається як ситуація, що негативно впливає на оцінку роботи та рейтинг здобувача.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ

Дата	№	Тема	Вид заняття	Год.	Контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1					
1 тиждень	1	Тема 1. Сучасні підходи до архітектурних презентацій	Лекційне	2	
1 тиждень	2	Тема 2. Створення мудборду та абстрактне колажування - пошук та аналіз референсів, формування мудборду	Практичне	2	
2 тиждень	2	Тема 2. Створення мудборду та абстрактне колажування - відпрацювання техніки колажу на абстрактній композиції	Практичне	2	Завдання 1: мудборд + абстрактне колажування
3 тиждень	3	Тема 3. Методи роботи в графічних редакторах для архітектурних презентацій	Лекційне	2	Опрацювання конспекту лекцій
3 тиждень	4	Тема 4. Креслення як візуальна складова презентації - мінімалістична техніка подачі	Практичне	2	
4 тиждень	4	Тема 4. Креслення як візуальна складова презентації — колажна текстурна техніка	Практичне	2	

5 тиждень	4	Тема 4. Креслення як візуальна складова презентації - техніки архітектурної подачі та їх особливості	Лекційне	2	
5 тиждень	4	Тема 4. Креслення як візуальна складова презентації - реалістична техніка зі світлотінню	Практичне	2	Завдання 2
6 тиждень	5	Тема 5. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Розгортки вулиць - підготовка розгортки, масштаб і ритм забудови	Практичне	2	
7 тиждень	5	Тема 5. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Розгортки вулиць - принципи вписання архітектурного об'єму в середовище	Лекційне	2	
7 тиждень	5	Тема 5. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Розгортки вулиць - вписання архітектурного об'єму	Практичне	2	
8 тиждень	5	Тема 5. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Розгортки вулиць - різні варіанти подачі	Практичне	2	Завдання 3, поточний перегляд
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2					
9 тиждень	6	Тема 6. Композиційні прийоми створення 3D-схем для розкриття ідеї проекту	Лекційне	2	Опрацювання конспекту лекцій
9 тиждень	7	Тема 7. Аксонометричні схеми архітектурних об'ємів - побудова аналітичних аксонометричних схем	Практичне	2	
10 тиждень	7	Тема 7. Аксонометричні схеми архітектурних об'ємів - розкладка на зони, шари, вузли	Практичне	2	Завдання 4
11 тиждень	8	Тема 8. Цифрові візуальні ефекти в архітектурній графіці	Лекційне	2	Опрацювання конспекту лекцій
11 тиждень	9	Тема 9. Постобробка рендеру	Практичне	2	Завдання 5
12 тиждень	10	Тема 10. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Вид з пташиного польоту (підготовка) - підготовка вихідних матеріалів	Практичне	2	
13 тиждень	10	Тема 10. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Вид з пташиного польоту (підготовка) - принципи підготовки матеріалів для виду згори	Лекційне	2	
13 тиждень	10	Тема 10. Вставка архітектурного об'єму в середовище. Вид з пташиного польоту (підготовка) - текстури покриттів, антураж у масштабі виду згори	Практичне	2	Завдання 6 (ч. 1)
14 тиждень	11	Тема 11. Вид з пташиного польоту (вписання об'єму) - вписання	Практичне	2	Завдання 6 (ч. 2)

		архітектурного об'єму в середовище з ракурсу «bird's eye view»			
15 тиждень	12	Тема 12. Верстка загального альбому робіт	Лекційне	1	Завдання 6 (ч. 3): альбом виконаних робіт за семестр
15 тиждень	12	Тема 12. Підсумковий перегляд Модуля 2.	Практичне	2	Альбом виконаних робіт за семестр. Підсумковий перегляд

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Rendow Y. Architectural Drawing: A Visual Compendium of Types and Methods. New York : John Wiley & Sons Inc, 2012. 608 p.
2. Francis D. K. Ching. Architectural Graphics. New York : John Wiley & Sons Inc, 2015. 272 p.
3. Snider L. Photoshop CS6. Sebastopol : O'Reilly Media, 2012. 888 p.
4. Bielefeld B., Skiba I. Basics Architectural Presentation. Basel/Berlin/Boston : Birkhäuser, 2021. 408 p.

Інформаційні ресурси:

1. Photoshop User Guide. Adobe.com. URL: <https://helpx.adobe.com/ua/photoshop/user-guide.html>